

MINNESMERKE OVER NORDENS KLIPPE

Du står nå foran minnesmerket over fagforeningen Nordens Klippe. En stor gruppe arbeidere stiftet «Arbeiderforeningen Nordens Klippe» på dette stedet den 8. september 1906. Postmester og stortingsmann **Adam Egede-Nissen** var initiativtaker og ledet stiftelsesmøtet, som fant sted utendørs fordi forsamlingslokalet var for lite.

Denne stolte fagforeningen tok sitt unike navn fra en klippeformasjon som det ble talt fra under stiftelsesmøtet. Navnet ble Nordens Klippe etter den steinen som Egede-Nissen talte fra: *"Klippen er en god byggegrund. Vi reiser ikke vort hus paa sand, som nutidens samfunn er bygget pa"*, sa Egede-Nissen i talen på stiftelsesmøtet.

Ellisif Wessel - Nordens Klippes første sekretær og kasserer - sa bl.a. følgende om stiftelsen av Nordens Klippe:

"Jeg husker det var en kveld i de dage da Kirkenes-foreningen "Nordens Klippe" blev grundet. Under det røde banner hadde en ny menneskeheth vandret in i Sydvaranger. Et stort arbeidertog var denne dag stanset op paa Maihaugen og hadde flokket sig om Egede-Nissens "talerstol" - et klippestykke som stak op av gruse - fra hvilken tribune de socialistiske læresetninger nu for første gang skinnet ut over Bøkfjordens strande."

Ellisif Wessel, som foreslo navnet på fagforeningen, la stor vekt på at fagforeningen skulle være et fast punkt, noe man kunne stole på. Ved å bruke «Norden» og ikke Kirkenes eller Sydvaranger, fikk man fram at arbeiderne som stiftet fagforeningen kom fra hele Nordkalotten.

Allerede i 1907 arrangerte Nordens Klippe det første 1. mai toget i Finnmark i Kirkenes. Nordens Klippes første fane - den såkalte «opprørsfanen» hadde følgende parole: **«Ned med tronen, alteret, pengevældet»**.

Stiftelsen av Nordens Klippe markerer et tidsskille i historien i Nord-Norge. Sammen med gruvearbeiderforeningen i Sulitjelma la Nordens Klippe grunnlaget for organisasjonsretten i nord. Først ute var arbeiderne i Kirkenes. Fiskarbønder og omreisende rallarer hadde organisasjonstanken med seg og vilje til å realisere den da de kom til anleggene i Kirkenes og Bjørnevatn.

Det store «arbeidertoget» som samlet seg under røde faner rundt Klippen på Maihaugen høsten 1906, kom fra hele Nordkalotten og bar bud om at organisert arbeiderkamp var mulig og kunne gi resultater.

Nordens Klippe var ikke den første fagforeninga i Nord-Norge. Men, det var Nordens Klippe som kjempet fram organisasjonsretten, tariffavtalen og forhandlingsretten i nord-norsk arbeidsliv. Det gir

fagforeninga en særskilt plass i arbeiderbevegelsens historie. Nordens Klippe ble tidlig landskjent som en radikal og samfunnskritisk fagforening som ikke bare var opptatt av lønnskamp og arbeidsforhold.

Selv om Nordens Klippe ikke lenger eksisterer, har fagforeninga en sterk posisjon i norsk fagbevegelse. Nordens Klippe er ikke bare kjent for sitt flotte og unike navn og sin opprørske fagforeningsfane, men også for sitt engasjement for internasjonal solidaritet, fredsarbeid og støtte til fagforeninger i kamp for sine interesser. Dette gjaldt f.eks. LKAB-streiken i Sverige på slutten av 60-tallet, Solidaritet i Polen og gruvearbeiderne i England og Belgia på 1980-tallet.

Grubeforeningen Nordens Klippe markerte seg også sterkt i sin langvarige og godt organiserte kamp for arbeidsplasser og bosetting på midten av 1980-tallet og frem til nedleggelsen av A/S Sydvaranger i 1996/97. Ved A/S Sydvaranger har stadig nye generasjoner av samfunnsengasjerte og dyktige faglige tillitsvalgte vokst frem siden stiftelsen og frem til nedleggelsen av bedriften.

Foto: Elin Madsen

Minnesmerket vil ha nasjonal historisk betydning for norsk og nordnorsk fagbevegelse.

"Med respekt for kampen ligger fanen klar til bruk. Kampen fortsetter.»

Minnesmerket er laget av billedkunstner **Birthe Marie Løveid** fra Fredrikstad. Det fremstiller ikke bare historien - men peker også fremover.

Minnesmerket står her på Rådhusplassen i Kirkenes i en akse fra Rådhusets hovedinngang og mot A/S Sydvarangers tidligere administrasjonsbygg. De to stolte figurene av en mannlig og en kvinnelig arbeider og tillitsvalgt ved Sydvaranger har ansiktene vendt mot syd i retning administrasjonsbygget og gruvene i Bjørnevatn. De ønsker publikum velkommen til Rådhusplassen.

De to figurene og fanen er støpt i bronse og klippeformasjonen er satt sammen av malmstein fra gruvene i Bjørnevatn. Klippeformasjonen stiger opp fra grus som er hentet fra gruvene i Bjørnevatn. Fundamentet er beskyttet av kantstein av Altaskifer.

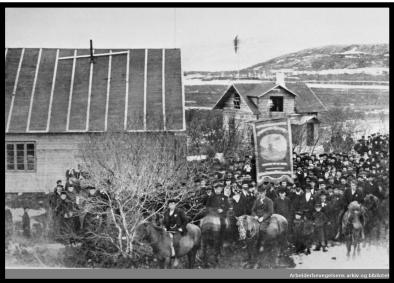
Birthe Marie Løveid beskriver sin intensjon slik:

"Med respekt for kampen ligger fanen klar til bruk. Kampen fortsetter.»

Installasjonen består av fire elementer:

- 1. Fanen:** *Det er «opprørsfanen» som ligger omsorgsfullt mot grvesteinene - klar til å bli reist igjen.*

2. En kvinne- og mannsfigur: *De har ikke tatt pause. De vokter respektfullt fanen klar til å løfte den om og når det skulle bli nødvendig. I høyre hånd holder mannen et viktig dokument. Figurene representerer dem alle. De som aldri ga opp. Deres holdning skal uttrykke kraft og trotskap. De vet hva de står for og har både motet og styrken til å kjempe for det.*

3. Dokumentet: *På dokumentet kan vi se antydningen til at det er Ellisif Wessels beskrivelse av fagforeningens stiftelsesdag som står der med hennes signatur.*

4. Talerstolen/klippeformasjonen: *Ellisif Wessel beskriver en talerstol dannet av «et klippestykke som stak op av gruse.» Minnesmerket står på et grusbelagt, sirkelformet fundament med en diameter på 5 meter. Klippeformasjonen består av bruddsteiner fra gruvene i Bjørnevatn. Bruddsteinene er satt sammen slik at de utgjør en trapp med tre avsatser som alle kan brukes som podium/talerstol.*

Foto: Gunnar Sætra

Foto: Hallgeir Henriksen

Foto: Torgunn Larsen

Leder i Norsk Arbeidsmannsforbund Brede Edvardsen avduket minnesmerket 8. september 2023. Samme dag ble minnesmerket overdratt til Sør-Varanger kommune.

Initiativtakerne til minnesmerket var tidligere tillitsvalgte i Nordens Klippe; Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen og historiker Trond Hansen.

**«Vi etterlater kommende generasjoner
dette minnesmerket
over Nordens Klippe.
For uten Nordens Klippe var vi ingenting»**

NORDENS KLIPPE MUITOBÁZZI

Sverre Østerbøl lea jorgalan sámegillii.

Don čuoččut dál Nordens Klippe fágasearvvi muitobácci ovddabeale. Stuorra bargi joavku vuodđudii «Arbeiderforeningen Nordens Klippe» justa dás čakčamánu 8. beaivve 1906’as. Poastameaštir ja stuoradiggealmmái **Adam Egede-Nissen** lei álgaheaddji ja jođihii vuodđudančoahkkima. Čoahkkin lei olgun go čoahkkinlatnja lei menddo uhci.

Čeavlás fágasearvi válddii iežas erenoamáš nama dán báktehámis gos sárdniduvvui vuodđudančoahkkin oktavuođas. Nordens Klippe šattai namma, dan bávtti namma gos Egede-Nissen doalai sártni: »ákti lea buorre huksenvuodđu. Mii eat cegge iežamet dálusaddo ala, nu go otná servodat lea huksejuvvon», dajai Egede-Nissen sártnistis vuodđudančoahkkima vuolde.

Ellisif Wessel - Nordens Klippe vuosttaš cálli ja ruhtadoalli – dajai earret eará Nordens Klippe vuodđudeame birra:

«Muittán ovta eahket daid beivviid go Kirkonjárgga- searvi «Nordens Klippe» vuodđuduuvvui. Rukses leavgabátti vuolde lei odđa sohkabuolva boahztán Sydvarangerii. Stuorra bargiráidu lei bisánan «Maihaugen» ala ja lei čoahkkanan birra Egede-Nissen sáhkavuorrostuolu” – báktečohkka mii oidnui – ja makkár arenas sosiolistalaš oahppacealkagat báite badjel Báhčaveaivuona gátti.»

Ellisif Wessel, gii evttohii fágasearvvi nama, deattuhii ahte fágasearvi galggai leat nana sadji ja juoidá masa sáhtii luohtit. Go geavaha «Norden» ii ge Kirkonjárgga dahje Sydvaranger, bodii ovdan ahte bargit geat ásahedje fágasearvvi ledje Davvikalohtas eret.

1907’as jo lágidii Nordens Klippe Kirkonjárggas Finnmarkkus miessemánu 1. beaivve ráiddu. Nordens Klippe vuosttaš leavggas – nu gohčoduvvon “stuimmileavga” lei čuovvovaš čuorvvascealkka: **“Vuolos truvnnuin, áltáriin, ruhtavuimmiin”**.

Nordens Klippe vuodđudus čalmmustahttá historjjálaš áigearu Davvi Norggas. Ovttas ruvkebargiidervviin Sulitjelmas bijai Nordens Klippe organiserenrievtti vuodđu davvin. Álgos ledje vuos bargit Kirkonjárggas. Lotnolasdállodoallit (guolásteaddjít/boanddat) ja mátkkošeaddji ruvkebargit geat bohte lei organiserenjurdda mielde ja dáhtru duohandahkat dan go bohte rusttegiidda Kirkonjárgii ja Guovzajávrái.

Dat stuorra «bargiráidu» mii čoahkkanii rukses leavgga vuollái birra Bávtti Maihaugen’ii čakčat 1906’as, ledje eret Davvikalohtas ja čájehedje ahte organiseren bargiidrahčan lei vejolaš ja mii maid attii bohtosiid.

Nordens Klippe ii lean vuosttaš fágasearvi Davvi-Norggas. Muhto, Nordens-Klippe lei njunnošis ovddideamen organiserenrievtti, tariffašeietadusa ja šiehtadallanrievtti davvi-norgga bargoeallimis. Dat addá earenoamáš saji fágasearvái bargiidlihkadusa historjjás. Nordens Klippe šattai jo árrat riikka dovddusin radikála ja servvodatkritihkalaš fágasearvin ja ii ge lean dušše berošteaddji bálkká ja bargodili oktavuođas.

Vaikko vel Nordens Kippe ii leat šat, de lea ain nana sadji norgga fágasearvvis. Norden Klippe ii leat dovddusin dušše dan erenoamáš nama ja ceaggás fágasearveleavgga geažil, muhto maiddái go áŋgirušai riikagaskasaš solidaritehtain, ráfibargguin ja doarjui maid eará fágaservviid barggu. Nu go omd. LKAB - bargoheaitaga Ruotas 60-logu loahpa geahčen, Solidaritehta Polskkas ja ruvkebargit Englánndas ja Belgias 1980-logus.

Ruvkesearvi Nordens Klippe čalmmustahtii maid garrisit iežas bistevaš ja buori organiserema čađa go maid doarjui bargosajiid ja ássamiid gaskal 1980-logu gitta dassá go A/S Sydvaranger heittihuvvui 1996/97'as. A/S Sydvarangeris lea čađaigge boahtán odđa buolvvat geat ledje servodatberosteaddjit ja čeahpes fágalaš luohttámušolbmot dalle jo go vuodđuduuvvui gitta dassái go heittihuvvui fitnodat.

Govvejeaddji: Elin Madsen

Muitobázzi oažžu nationála ja historjjálaš mearkkašumi norgga ja davvi norgga fágalihkadussii.

«Gudnečájehemiin ja doarrumiin lea leavga gárvvis geavaheapmáí. Doarrun joatká.»

Muitobácci lea ráhkadan govavadáiddár **Birte Marie Løveid** gii lea Fredrikstadas eret. Ii čájet dušše historjjá- muhto čujuha maid ovddas guvlui.

Muitobázzi lea dás Kirkonjárgga Ráđđeviessosajis ávssis Ráđđeviesu válđouvssa ja Sydvarangera hálddahusviesu guvlui. Guokte čevllohalli hámí, almmái ja nisson bargi ja Sydvarangera luohttámušolbmo guovtto ámadadju lea máttás Sydvarangera hálddahusvisti ja Guovžajávrri ruvkiid guvlui. Soai sávvaba bures boahtima geahčiide Ráđđeviessosadjái.

Guokte hámí ja leavga lea stöpejuvvun bronssas ja báktehápmi lea biddjon oktii Guovžjajávrri málbmagedđgiiguin. Báktehápmi čuožžila čievrras mii lea vižžon Guovžajávrri ruvkiin. Vuođu suodjala Álttáráktu ravdageadgin.

Birthe Marie Løveid lohká iežas áigumuša ná:

«Gudnečájehemiin ja doarrumiin lea leavga gárvvis geavaheapmáí. Doarrun joatká.»

Installášuvnnas lea njeallja elemeantta:

1. Leavga: *Mu evttohusas galgá leat čielggas ahte lea "stuibmeleavga" mii lea fuolahuasláhkái ruvkebávttiid vuostá – gárvásit ceggen láhkái.*

2. Nissona -ja albmáhápmi: *Eaba leat váldán bottu. Soai goziheaba gudnevuollegašvuodain leavgga ja gárvásat maid loktet leavgga jus fas šaddá dárbu. Olgeš giedas doallá almmái dehálaš dokumeantta. Soai ovddasteaba buohkaid. Sii geat eai goassige vuollánan. Sudno hápmi galgá čájehit vuoimmi ja oskkáldasvuoda. Soai diehtiba maid soai ovddasteaba ja sudnos lea sihke duostilisvuhta ja fápmu čuolahit daid ovddas.*

3. Dokumeanta: *Dokumeantta alde sáhttá oainnestit Ellisif Wessel vuolláičállosa dalle go fágasearvi vuodđuduuvvui.*

4. Sárdnestuollu/báktehápmi: *Ellisif Wessel govvida sárdnestuolu mii lea ráhkaduvvon «áktebihtáš mii oidnostii čievrras.» MuitobáSSI lea čievrejuvvon, gierdohábmejuvvon vuodđogeadeđgi alde ja mii lea 5 mehter diamehter. Ruvkebáktehápmi lea biddjon oktii ruvkebávttiin Guovžajávrris. Ruvkebávttit lea biddjon oktii nu ahte lea dego tráhppá golmma steallis ja maid sáhttá geavahit lávdin/sárdnestuollun.*

Govvejeaddji: Gunnar Sætra

Govvejeaddji: Hallgeir Henriksen

Govvejeaddji: Torgunn Larsen

Norsk Arbeidsmandsforbund jodiheaddji Brede Edvardsen almmustahtii muitobácci čakčamánu 8. beaivve 2023’as. Seamma beaivve adde muitobácci Mátta-Várjat gildii.

Muitobácci álgaheaddjit ledje ovddeš Nordens Klippe luohttámušolbmot; Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen ja báikkálašhistorihkkár Trond Hansen.

**«Mii guoddit boahttevaš buolvvaide
dán muitobácci
muitun Nordens Klippe badjel
Nordens Klippe haga eat lean mange veara»**

Nordens Klippen muistomerkki

Suomennos: Elin Vanja Karikoski ja Marjut Anttonen.

Seisot nyt ammattiyhdistys Nordens Klippen muistomerkin edessä. Suuri työläisten ryhmä perusti «Arbeiderforeningen Nordens Klippen» tälle paikalle 8. syyskuuta 1906. Postimestari ja suurkäräjäedustaja **Adam Egede-Nissen** oli aloitteen tekijä ja johti perustamiskokousta, joka pidettiin ulkona, koska seurantalo oli liian pieni.

Tämä ylpeä ammattiyhdistys otti ainutlaatuisen nimensä kalliomuodostelmasta, jolta pidettiin puhe perustamiskokousessa. Nimeksi tuli Nordens Klippe sen kiven mukaan, jolta Egede-Nissen piti puheensa: «*Kallio on hyvä rakennuspohja. Me emme pystytä taloamme hiekalle, jolle nykyajan yhteiskunta on rakennettu*», sanoi Egede-Nissen perustamispuheessaan.

Ellisif Wessel – Nordens Klippen ensimmäinen sihteeri ja rahastonhoitaja – sanoi yhdistyksen perustamisesta mm. seuraavaa:

«*Muistan illan niinä päivinä, kun Kirkkoniemen yhdistys "Nordens Klippe" perustettiin. Punaisen lipun alla oli uusi ihmiskunta vaeltanut Sydvarangeriin. Suuri työvän kulkue oli tuona päivänä seisautunut Maihaugenilla ja kokoontunut Egede-Nissenin "puhujakorokkeen" – sorasta nousevan kallionkappaleen – ympärille, mistä sosialistiset oppilauseet nyt ensimmäistä kertaa loistivat Bøkfjorden-vuonon rannoille.*»

Ellisif Wessel, joka ehdotti ammattiyhdistyksen nimeä, painotti sitä että, yhdistyksen pitäessä olla kiinnekohta, johon voi luottaa. Käyttämällä sanaa «Norden», Pohjola, eikä Kirkenes tai Sydvaranger, osoitettiin että ammattiyhdistyksen perustaneet työläiset tulivat koko Pohjoiskalotilta.

Jo vuonna 1907 Nordens Klippe järjesti ensimmäisen kulkueen 1. toukokuuta Finnmarkissa ja Kirkkoniemessä. Yhdistyksen ensimmäisessä lipussa – niin sanotussa «kapinalipussa» oli seuraava iskulause: «**Alas valtaistuin, alttari, rahavalta.**»

Nordens Klippen perustaminen merkitsi käännekohtaa Pohjois-Norjan historiassa. Yhdessä Sulitjelman kaivostyöläisyhdistyksen kanssa Nordens Klippe loi pohjoisessa perustan järjestäytymisoikeudelle. Ensimmäisiä olivat työläiset Kirkkoniemessä. Kalastajatalonpojilla, ja kiertävillä ratatyöläisillä, oli ajatus yhdistyksestä ja tahto sen toteuttamiseen, kun he saapuivat työpaikoille Kirkkoniemeen ja Bjørnevætniin.

Suuri «työväen kulkue», joka kokoontui punaisten lippujen alla Maihaugenin kallion ympärillä syksyllä 1906, tuli koko Pohjoiskalotilta ja toi mukanaan viestin, että järjestätynyt työväen taistelu oli mahdollinen ja saattoi antaa tuloksia.

Nordens Klippe ei ollut Pohjois-Norjan ensimmäinen ammattiyhdistys, mutta juuri se taisteli järjestäytymisoikeuden, työehtosopimuksen ja neuvotteluoikeuden puolesta pohjoisnorjalaisessa työelämässä. Tämä antaa yhdistykselle erityisen paikan työväenliikkeen historiassa. Nordens Klippe tunnettiin varhain koko maassa radikaalina ja yhteiskuntakriittisenä ammattiyhdistyksenä, joka ei ollut kiinnostunut ainoastaan palkkataisteluista ja työoloista.

Vaikka Nordens Klippe ei enää ole olemassa, on sillä vahva asema Norjan ammattiyhdistysliikkeessä. Sitä ei tunneta vain upeasta ja ainutlaatuisesta nimistään ja kapinallisesta ammattiyhdistyslipustaan, vaan myös kiinnostuksestaan kansainväliseen solidaarisuuteen ja rauhantyöhön sekä tuestaan etuajan ajaville ammattiiltoille. Tämä koski esimerkiksi LKAB:n lakkoa Ruotsissa 1960-luvun lopulla, Puolan Solidaarisuus-liikettä ja kaivostyöläisiä Englannissa ja Belgiassa 1980-luvulla.

Yhdistys Grubeforeningen Nordens Klippe oli myös vahvasti mukana pitkäaikaisessa ja hyvin järjestetyssä taistelussa työpaikkojen ja asutuksen puolesta 1980-luvun puolivälissä aina A/S Sydvarangerin kaivosyrityksen sulkemiseen saakka vuonna 1996/1997. Useja yhteiskunnasta kiinnostuneita ja ammattitaitoisia luottamushenkilöiden sukupolvia on jatkuvasti kasvanut A/S Sydvarangerissa yrityksen perustamisesta sen sulkemiseen saakka.

Valokuvaaja: Elin Madsen

Muistomerkillä on kansallinen ja historiallinen merkitys norjalaiselle ja pohjoisnorjalaiselle ammattiyhdistysliikkeelle.

"Taistelua kunnioittaen lippu on valmiina käyttöön. Taistelu jatkuu"

Muistomerkin on tehnyt fredrikstadilainen kuvataiteilija **Birthe Marie Løveid**. Se ei kuvaaa vain historiaa vaan viittaa myös eteenpäin.

Muistomerki on täällä Kirkkoniemessä Raatihuoneen aukiolla kohdassa, joka yhdistää kaupungintalon pääsisäänkäynnin ja vastapäätä olevan A/S Sydvarangerin entisen hallintorakennuksen. Kaksi ylpeää hahmoa, mies ja nainen, ovat Sydvarangerin työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, jotka ovat käänneet kasvonsa etelään kohti hallintorakennusta ja Bjørnevatnin kaivoksia. He toivottavat yleisön tervetulleeksi Raatihuoneen aukiolle.

Nämä ihmishahmot ja lippu on valettu pronssiin ja kalliomuodostelma on koottu Bjørnevatnin kaivosten malmikivistä. Kallionlohkare nousee sorasta, joka on haettu Bjørnevatnin kaivoksista.

Perustus on suoja tietoisesti reunakivillä, jotka ovat Altaskifer-yrityksen liuskekiveä.

Birthe Marie Løveid kuvaillee tarkoitusta seuraavasti:

"Taistelua kunnioittaen lippu on valmiina käyttöön. Taistelu jatkuu"

Asetelmassa on neljä osaa:

1. Lippu: «Kapinalippu» nojaa huolellisesti kaivoskiviä vasten – valmiina jälleen nostettavaksi.

2. Nais- ja mieshahmo: *He eivät ole pitäneet taukoa. He vartioivat lippua kunnioittavasti ja ovat valmiina tarvittaessa nostamaan sen ja nousemaan kalliolle. Miehellä on oikeassa kädessään tärkeä dokumentti. Hahmot edustavat heitä kaikkia. Heitä, jotka eivät koskaan antaneet periksi. Heidän asenteensa ilmaisee voimaa ja uskollisuutta. He tietävät mitä he edustavat ja heillä on rohkeutta ja voimaa taistella sen puolesta.*

3. Asiakirja: Asiakirjasta voimme nähdä viittauksen siihen, että se on Ellisif Wesselin kuvaus ammattiyhdistysliiton perustamispäivästä, ja siinä on hänen allekirjoituksensa.

4. Puhujakoroke/kalliomuodostelma: *Ellisif Wessel kuvailee puhujakoroketta, joka on muodostettu «sorasta nousevasta kallionlohkareesta.» Muistomerkki on sorapäälysteisellä, ympyrällä pohjalla, jonka halkaisija on 5 metriä. Kalliomuodostelma koostuu Bjørnevatinin kaivosten malmikivistä. Ne on koottu siten, että ne ovat portaat, joissa on kolme tasannetta. Niistä jokaista voidaan käyttää puhujakorokkeena.*

Valokuvaaja: Gunnar Sætra

Valokuvaaja: Hallgeir Henriksen

Valokuvaaja: Torgunn Larsen

Norsk Arbeidsmandsförbundin johtaja Brede Edvardsen paljasti muistomerkin 8. syyskuuta 2023. Samana päivänä muistomerkki luovutettiin Etelä-Varangin kunnalle.

Muistomerkin aloitteen tekijät olivat Nordens Klippen entiset luottamushenkilöt; Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen ja historioitsija Trond Hansen.

**«Me jätämme tämän Nordens Klippen
muistomerkin tuleville sukupolville.
Ilman Nordens Klippeä emme ole mitään»**

MEMORIAL TO NORDENS KLIPPE

English translation by Trond Hansen.

You are now standing in front of the memorial to the trade union Nordens Klippe. A large congregation of workers founded the union at this location on September 8, 1906. Postmaster and Member of the Norwegian Parliament, **Adam Egede-Nissen**, was the initiator and chaired the foundation meeting, which took place outdoors because the room in the Community House was too small for the many workers who attended the meeting.

This proud union took its unique name from a rock formation which was used as a podium during the meeting. The name "Nordens Klippe" originates from this rock formation. In his speech Egede-Nissen explained the choice of name: *«Stone is a good building ground. Our house will not be built on sand, like today's society.»*

Ellisif Wessel - a famous poet and Nordens Klippe's first secretary and book-keeper - some years later described the foundation evening of Nordens Klippe as follows:

«I remember the evening when the Trade Union «Nordens Klippe» was founded. Under a red banner, a new mankind marched into Kirkenes and Sydvaranger. A large procession of industrial workers stopped at Maihaugen (the name of the hill where the meeting took place) and gathered around Egede-Nissen's podium - a piece of rock that jutted out of the gravel - from which the socialist doctrines now for the first time enlightened the shores of Bøkfjorden.»

Ellisif Wessel, who proposed the name of the union, strongly underlined that the union should be a firm point, something you could rely on. By using "Norden" and not Kirkenes or Sydvaranger, she emphasized that the workers who founded the trade union came from all over the North Calotte.

Already in 1907, here in Kirkenes, Nordens Klippe organized the first Labor Day demonstration in the county of Finnmark. Nordens Klippe's first banner - the so-called "Rebellion banner" challenged the bourgeoisie with the parole: **«Down with the throne, the altar, the reign of money»**. The former a strong voice against the newly established Norwegian monarchy and the power of a national state church. The latter clearly confronting capitalism. The foundation of Nordens Klippe marks a turning point in the history of Northern Norway. Together with the Miners' union in Sulitjelma, Nordens

Klippe laid the foundation for the right to organize. First in line were the workers in Kirkenes. Poor peasants in search of work and rambling «rallars» (a kind of itinerants, construction workers) from all over the North Calotte brought with them the idea of trade unions and the will to bring them to life when they came to the workshops and mine in Kirkenes and Bjørnevætn.

The large procession of workers which gathered under red flags around Klippen on Maihaugen in the autumn of 1906 came from all over the North Calotte and conveyed the message that organized labor struggle was possible and could succeed.

Nordens Klippe was not the first trade union in Northern Norway. However, it was Nordens Klippe that fought for the right to organize, the collective agreement and the right to negotiate in northern Norwegian working life. This gives the trade union a special place in the history of the labor movement. Already from its beginning Nordens Klippe was known as a radical and politically engaged trade union, not only concerned with strikes for wages and working conditions.

Although Nordens Klippe no longer exists, the trade union has a strong position in the Norwegian trade union movement. In addition to its poetic name and rebellious banner, Nordens Klippe is also highly respected for its commitment to international solidarity, work for peace and supporting trade unions fighting for their interests. This has been clearly demonstrated on many occasions. The support to the LKAB strike in Kiruna, Sweden in the late 60s, Solidarity in Poland and the miners in England and Belgium in the 1980s.

Nordens Klippe also made a strong mark in its long-term and well-organized fight for jobs and the local community from the mid-1980s until the closure of A/S Sydvaranger in 1996/97. At A/S Sydvaranger, new generations of politically engaged and skilled professional shop stewards have emerged throughout its history.

Photo: Elin Madsen

The memorial will have national historical significance for the Norwegian and Northern Norwegian trade union movement.

The sculptor **Birthe Marie Løveid** from Fredrikstad created the memorial. It not only portrays history - but also points towards the future.

From its place at Rådhusplassen it establishes an axis from the main entrance of Rådhuset (The Community Hall) towards A/S Sydvaranger's former administration building. The two bold figures of a male and a female workers and shop stewards at Sydvaranger have their faces turned

southwards in the direction of the administration building and the mines in Bjørnevætn. They welcome the audience to Rådhusplassen.

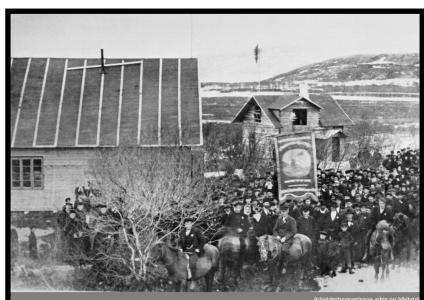
The two figures and the banner are cast in bronze and the rock formation is composed of iron ore from the mines in Bjørnevætn. The rock formation juts from gravel also taken from the mines. The fundament is surrounded by stones made of slate from Alta.

Birthe Marie Løveid describes her intention as follows:

«In respect for the struggle, the banner is ready for use. The struggle continues.»

The installation consists of four elements:

1. **The banner** is the «rebellion banner» lying carefully embedded against the rocks - ready to be raised again.
2. **A female and male figure:** They have not given up. They respectfully guard the banner ready to raise it if and when the need arises. In his right hand, the man holds an important document. The figures represent them all. Those who never gave up. Their attitude expresses strength and loyalty. They know what they stand for and demonstrate the courage and strong will to fight for it.
3. **The document:** On the document, we can vaguely see Ellisif Wessel's signature showing that the document is her description of the union's foundation day.
4. **The rock formation:** Ellisif Wessel described a podium formed by «a piece of rock sticking up from gravel». The memorial stands on a gravel-covered, circular foundation with a diameter of five meter. The rock formation consists of quarry stones from the mines in Bjørnevætn put together so that they form a staircase with three steps, all of which can be used as a podium

Photo: Gunnar Sætra

Photo: Hallgeir Henriksen

Photo: Torgunn Larsen

Leader of the Norwegian Workers' Union, Brede Edvardsen, unveiled the memorial on September 8, 2023. On the same day, the memorial was handed over to the municipality of Sør-Varanger.

The initiators of the memorial were former shop stewards in Nordens Klippe; Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen and historian Trond Hansen.

**«We leave this memorial of Nordens Klippe
to coming generations
If not for Nordens Klippe
we were nothing»**

DENKMAL ÜBER «NORDENS KLIPPE»

Deutsche Übersetzung von Ina Steinmann Vonka.

Sie stehen jetzt vor dem Denkmal der Gewerkschaft Nordens Klippe. Eine große Gruppe von Arbeitern gründete am 8. September 1906 an dieser Stelle die «Arbeiterbewegung Nordens Klippe». Postmeister und Parlamentsabgeordneter **Adam Egede-Nissen** war der Initiator und leitete die Gründungsversammlung, die aufgrund des zu kleinen Sitzungssaals im Freien stattfand.

Diese stolze Vereinigung erhielt ihren einzigartigen Namen von der Felsformation, von der aus während der Gründungsversammlung gesprochen wurde. Der Name «Nordens Klippe» kommt von dem Felsen, von dem Egede-Nissen sprach: *«Der Felsen ist ein guter Bauplatz. Wir bauen unser Haus nicht auf Sand, auf dem die heutige Gesellschaft aufgebaut ist»*, sagte Egede-Nissen in der Rede bei der Gründungsversammlung.

Ellisif Wessel – die erste Sekretärin und Kassiererin der «Nordens Klippe» sagte u.a. Folgendes zur Gründung der «Nordens Klippe»:

«Ich erinnere mich an einen Abend in den Tagen, als die Kirkenes-Gewerkschaft «Nordens Klippe» gegründet wurde. Unter dem roten Banner war eine neue Menschheit nach Sydvaranger gezogen. An diesem Tag hatte ein großer Zug von Arbeitern auf dem «Maihaugen» angehalten und sich rund um Egede - Nissens «Rednerpult» versammelt – ein aus dem Kies ragender Felsbrocken – von dieser Tribüne «strahlten» nun zum ersten Mal die sozialistischen Lehren über die Ufer des Bøkfjords.»

Ellisif Wessel, die den Namen der Gewerkschaft vorschlug, legte großen Wert darauf, dass die Gewerkschaft ein fester Punkt sei, etwas, dem man vertrauen konnte. Durch die Verwendung des Wortes „Norden“ und nicht Kirkenes oder Sydvaranger, wurde verdeutlicht, dass die Arbeiter, die die Gewerkschaft gründeten, von der ganzen Nordkalotte kamen.

Bereits 1907 organisierte „Nordens Klippe“ den ersten 1.-Mai-Umzug in Finnmark in Kirkenes. Die erste Fahne der „Nordens Klippe“ – die sogenannte „Rebellionsfahne“ – hatte folgendes Schlagwort: **«Nieder mit dem Thron, dem Altar, der Macht des Geldes»**.

Die Gründung der «Nordens Klippe» markiert einen Wendepunkt in der Geschichte Nordnorwegens. Gemeinsam mit der Bergarbeiterbewegung in Sulitjelma legte Nordens Klippe die Grundlage für das Vereinigungsrecht im Norden. Die Ersten waren die Arbeiter in Kirkenes. Fischer und fahrende «Rallarer»/Wanderarbeiter, hatten die Idee der Organisation und den Willen,

diese umzusetzen, als sie zu den Anlagen in Kirkenes und Bjørnevætn kamen.

Der große «Arbeiterumzug», der sich im Herbst 1906 unter der roten Fahne rund um die Klippe auf dem «Maihaugen/-hügel» versammelte, kam von der gesamten Nordkalotte und vermittelte die Botschaft, dass organisierter Arbeitskampf möglich ist und zu Ergebnissen führen kann.

«Nordens Klippe» war nicht die erste Gewerkschaft in Nordnorwegen. Es war jedoch «Nordens Klippe», die für das Vereinigungsrecht, den Tarifvertrag und das Verhandlungsrecht im nordnorwegischen Arbeitsleben kämpfte. Dies gibt der Gewerkschaft einen besonderen Platz in der Geschichte der Arbeiterbewegung. Nordens Klippe erlangte schon früh überregionale Bekanntheit als radikale und gesellschaftskritische Gewerkschaft, der es nicht nur um Lohnkämpfe und Arbeitsbedingungen ging.

Obwohl «Nordens Klippe» nicht mehr existiert, hat die Gewerkschaft eine starke Position in der norwegischen Gewerkschaftsbewegung. Nordens Klippe ist nicht nur für seinen schönen und einzigartigen Namen und ihre rebellische Gewerkschaftsfahne bekannt, sondern auch für ihr Engagement für internationale Solidarität, Friedensarbeit und die Unterstützung von Gewerkschaften, die für ihre Interessen kämpfen. Dies galt z.B. dem LKAB-Streik in Schweden in den späten 60er Jahren, Solidarność in Polen und den Bergleuten in England und Belgien in den 1980er Jahren.

Die Grubenvereinigung «Nordens Klippe» hat sich auch durch seinen langfristigen und gut organisierten Kampf um Arbeitsplätze und Ansiedlung Mitte der 1980er Jahre bis zur Schließung der A/S Sydvaranger im Jahr 1996/97 markiert. Bei A/S Sydvaranger sind seit der Gründung und bis zur Schließung des Unternehmens immer neue Generationen sozial engagierter, qualifizierter und professioneller Vertrauensleute herangewachsen.

Foto: Elin Madsen

Das Denkmal hat eine national historische Bedeutung für die norwegische und nordnorwegische Arbeiterbewegung.

«Aus Respekt vor dem Kampf liegt die Fahne einsatzbereit. Der Kampf geht weiter.»

Das Denkmal wurde von der Bildkünstlerin **Birthe Marie Løveid** aus Fredrikstad entworfen. Es stellt nicht nur Geschichte dar – sondern zeigt auch in die Zukunft.

Das Denkmal steht hier am Rathausplatz in Kirkenes in einer Achse vom Haupteingang des Rathauses zum ehemaligen Verwaltungsgebäude der A/S Sydvaranger. Die beiden stolzen Figuren eines männlichen und weiblichen Arbeiters und Vertrauensmanns von Sydvaranger sind nach Süden in Richtung des Verwaltungsgebäudes und der Minen in Bjørnevætn gerichtet. Sie begrüßen die Öffentlichkeit auf dem

Rathausplatz.

Die beiden Figuren und die Fahne sind aus Bronze gegossen und die Felsformation besteht aus Eisenerz aus den Minen in Bjørnevatn. Die Felsformation erhebt sich aus Kies, der aus den Minen in Bjørnevatn stammt. Das Fundament wird durch Kantensteine von Altaschiefer geschützt.

Birthe Marie Løveid beschreibt ihre Absicht wie folgt:

«Aus Respekt vor dem Kampf liegt die Fahne einsatzbereit. Der Kampf geht weiter.»

Die Installation besteht aus vier Elementen:

1. Die Fahne: Es ist die «Rebellenfahne», die sorgfältig auf den Grubensteinen liegt – bereit, wieder gehisst zu werden.

2. Eine weibliche und eine männliche Person: Sie haben keine Pause gemacht. Sie bewachen die Fahne respektvoll und sind bereit, sie bei Bedarf zu hissen. In seiner rechten Hand hält der Mann ein wichtiges Dokument. Die Figuren repräsentieren sie alle. Die, die nie aufgegeben haben. Ihre Haltung soll Kraft und Loyalität ausdrücken. Sie wissen, wofür sie stehen und haben sowohl den Mut als auch die Kraft, dafür zu kämpfen.

3. Das Dokument: Auf dem Dokument können wir den Hinweis sehen, dass es sich um Ellisif Wessels Beschreibung des Gründungstages der Gewerkschaft handelt, die sich dort mit ihrer Unterschrift befindet.

4. Das Rednerpult/Felsformation: Ellisif Wessel beschreibt ein Rednerpult, gebildet aus «einem Stück Fels, der aus Kies herausragte». Das Denkmal steht auf einem kiesbedeckten, kreisförmigen Fundament mit einem Durchmesser von 5 Metern. Die Felsformation besteht aus Bruchsteinen aus den Minen in Bjørnevatn. Die Bruchsteine sind so zusammengefügt, dass sie eine Treppe mit drei Podesten bilden, die alle als Podium / Rednerpult genutzt werden können.

Foto: Gunnar Sætra

Foto: Hallgeir Henriksen

Foto: Torgunn Larsen

Der Vorsitzende der norwegischen Arbeiterbewegung Brede Edvardsen enthüllte das Denkmal am 8. September 2023. Am selben Tag wurde das Denkmal der Gemeinde Sør-Varanger übergeben.

Die Initiatoren des Denkmals waren ehemalige Vertrauensleute der Nordens Klippe; Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen und der Historiker Trond Hansen.

**«Wir hinterlassen kommenden Generationen
dieses Denkmal über «Nordens Klippe»
Denn ohne «Nordens Klippe» wären wir nichts»**

MÉMORIAL SUR NORDENS KLIPPE (LE ROCHER DU NORD)

Traduction française par Tara Bamberg.

Vous vous trouvez maintenant devant le mémorial du syndicat nordique Nordens Klippe (« Le rocher du nord »). Un grand groupe de travailleurs a fondé le 8 septembre 1906 à cet endroit le «Arbeiderforeningen Nordens Klippe». **Adam Egede-Nissen**, postier et membre du parlement, en est l'initiateur et préside la réunion de fondation, qui s'est déroulée en plein air car la salle de réunion était trop petite.

Cette fière organisation syndicale a tiré son nom singulier d'une formation rocheuse de laquelle les discours ont été prononcés lors de la réunion fondatrice. Le choix du nom s'est arrêté sur «Nordens Klippe», d'après le rocher d'où Egede-Nissen s'était exprimé. *«Le rocher est un bon matériau de construction. Nous ne construisons pas notre maison sur le sable sur lequel la société d'aujourd'hui est bâtie»*, a déclaré Egede-Nissen, dans son discours fondateur.

Ellisif Wessel, première secrétaire et trésorière de Nordens Klippe, a déclaré à propos de cette nouvelle organisation :

«Je me souviens d'un soir, à l'époque où l'organisation de Kirkenes a été fondée. Sous la bannière rouge, une nouvelle humanité était arrivée à Sydvaranger. Un grand groupe de travailleurs s'était arrêté ce jour-là à Maihaugen et avait afflué autour de la "chaise" d'Egede-Nissen, un morceau de rocher émergeant du gravier, d'où s'échappaient les doctrines socialistes rayonnant pour la première fois sur le Bøkfjorden.»

Ellisif Wessel, qui a suggéré le nom du syndicat, a insisté sur le fait que l'organisme devait être un point fixe, sur lequel on pouvait compter. En utilisant le mot « Norden (Nordique) » et non Kirkenes ou Sydvaranger, le syndicat a mis l'accent sur le fait que les travailleurs qui avaient fondé le syndicat venaient de toute la Calotte nordique.

Dès 1907, Nordens Klippe organise le premier cortège du 1er mai dans le Finnmark, à Kirkenes. La première bannière de Nordens Klippe, dite la «bannière rebelle», porte le slogan suivant : **«A bas le trône, l'autel, le coffre-fort»**.

La création de Nordens Klippe marque un tournant dans l'histoire du Nord de la Norvège. Avec le syndicat des mineurs de Sulitjelma, Nordens Klippe a jeté

les bases de la liberté syndicale dans le Nord. Les premiers à se manifester sont les travailleurs de Kirkenes. Des pêcheurs et des randonneurs ambulants ont également eu l'idée de s'unir et la volonté de la réaliser lorsqu'ils sont arrivés dans les usines de Kirkenes et de Bjørnevætn.

La grande «procession du travail» qui s'est rassemblée sous des drapeaux rouges autour du rocher à Maihaugen à l'automne 1906, est venue de toute la Calotte nordique et a montré que la lutte organisée des travailleurs était possible et qu'elle pouvait donner des résultats.

Nordens Klippe n'a pas été le premier syndicat du nord de la Norvège. Cependant, c'est Nordens Klippe qui s'est battu pour le droit de se syndiquer, la convention collective et le droit de négociation dans la vie professionnelle de la Norvège du Nord. C'est ce qui confère à ce syndicat une place particulière dans l'histoire du mouvement syndical norvégien. Nordens Klippe a été reconnu très tôt au niveau national comme un syndicat radical et critique envers la société, qui ne s'intéressait pas seulement aux luttes salariales et aux conditions de travail.

Bien que Nordens Klippe n'existe plus, son héritage occupe toujours une position forte dans le mouvement syndical norvégien. Nordens Klippe n'est pas seulement connu pour son nom magnifique et unique, et sa bannière syndicale rebelle, mais aussi pour son engagement en faveur de la solidarité internationale, de la paix et du soutien aux syndicats qui luttent pour leurs intérêts. Ceci s'est par exemple manifesté lors de la grève du LKAB en Suède à la fin des années 1960, de Solidarność en Pologne et des mineurs au Royaume-Uni et en Belgique dans les années 1980.

L'organisation minière Nordens Klippe s'est également distinguée par sa lutte longue et bien organisée en faveur de l'emploi et de l'implantation des populations dans la région au milieu des années 1980 et jusqu'à la fermeture de l'entreprise A/S Sydvaranger en 1996-1997. Depuis la création de l'entreprise et jusqu'à sa fermeture en 1996-1997, de nouvelles générations de représentants syndicaux socialement engagés et compétents se sont mobilisées à A/S Sydvaranger.

Photo: Elin Madsen

Le mémorial aura une importance historique nationale pour le mouvement syndical norvégien et du Nord de la Norvège.

«Par respect pour la lutte, la bannière est prête à être utilisée. La lutte continue.»

Le mémorial a été créé par l'artiste visuelle **Birthe Marie Løveid** de Fredrikstad. Il ne se contente pas de dépeindre l'histoire, mais il est aussi tourné vers l'avenir.

Le mémorial se trouve sur la place de l'hôtel de ville de Kirkenes, dans un axe allant de l'entrée principale de la mairie vers l'ancien bâtiment administratif d'A/S Sydvaranger. Les deux fières silhouettes d'un ouvrier et d'une ouvrière délégués syndicaux de Sydvaranger sont tournées vers le sud, en direction du bâtiment administratif et des mines de Bjørnevætn. Ils accueillent le public à Rådhusplassen (Place de l'hôtel de ville).

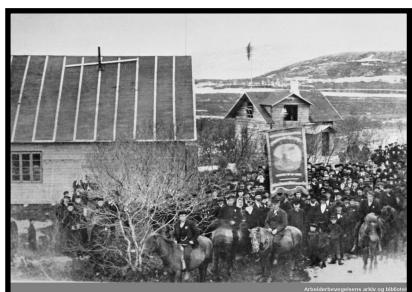

Les deux personnages et la bannière sont en bronze et la formation rocheuse est composée de pierres provenant des mines de Bjørnevætn. La formation rocheuse s'élève à partir de graviers des mines de minerai de fer de Bjørnevætn. La fondation est protégée par des pierres de bordure en ardoise d'Alta.

Birthe Marie Løveid décrit son intention ainsi :

«Par respect pour la lutte, le drapeau est prêt à être utilisé. La lutte continue.»

L'installation se compose de quatre éléments:

1. **La bannière:** C'est le «drapeau rebelle» qui repose soigneusement contre les pierres minières, prêt à être hissé à nouveau.
2. **Une figure féminine et une figure masculine:** ils n'ont pas fait de pause. Ils gardent respectueusement le drapeau, et sont prêts à le hisser en cas de besoin. Dans sa main droite, l'homme tient un document important. Les personnages les représentent tous. Ceux qui n'ont jamais abandonné. Leur posture doit exprimer la puissance et la fidélité. Ils savent ce qu'ils représentent et ont le courage et la force de se battre pour cela.
3. **Le document:** sur le document, on peut voir entrevoir qu'il s'agit de la description par Ellisif Wessel de la journée de fondation du syndicat qui y est inscrite avec sa signature.
4. **Le pupitre/la formation rocheuse:** Ellisif Wessel décrit un pupitre formé par «un morceau de roche dépassant du gravier». Le mémorial se trouve sur une fondation circulaire gravillonnée d'un diamètre de 5 mètres. La formation rocheuse est constituée de pierres de carrière provenant des mines de Bjørnevætn. Les pierres sont assemblées pour former un escalier avec trois paliers, qui peuvent tous être utilisés comme estrade.

Photo: Gunnar Sætra

Photo: Hallgeir Henriksen

Photo: Torgunn Larsen

Brede Edvardsen, président de l'Union des travailleurs norvégiens, a inauguré le mémorial le 8 septembre 2023. Le même jour, le mémorial a été remis à la municipalité de Sør-Varanger.

Les initiateurs du mémorial sont d'anciens délégués syndicaux de Nordens Klippe : Stein Larsen, Halle Mikkelborg, Charles Mortensen Mikkelborg, Charles Mortensen et l'historien Trond Hansen.

*«Nous laissons aux générations futures
ce mémorial sur Nordens Klippe
Car sans Nordens Klippe, nous n'étions rien»*

北方之岩工会纪念雕塑

中文翻译：金鹤

您眼前矗立的是北方之岩工会纪念雕塑。1906年9月8日，一大群工人聚集于此，着手创立了该工会组织。邮政局长兼国会议员亚当·艾格德-尼森是该工会的发起人。他主持了该工会的成立会议。当时由于会议室太小，会议便在室外举行。

这个令人骄傲的工会之名较为特殊。所谓北方之岩，正是来源于在成立大会上，工会的发起人亚当·艾格德-尼森伫立在一块岩石上发表演讲。他在演讲中说道：“岩石是一个很好的建筑地基材料。我们不能用沙子作为地基，建造房子。同理，我们也不能把今天的社会建立在如同沙子一样的基础上”。

北方之岩的第一任秘书兼会计艾丽丝芙·维瑟尔女士如此阐述北方之岩的成立：

我依稀记得希尔克内斯的工会组织“北方之岩”成立之初的一个晚上。红色旗帜飘扬，人类发展的新思潮之风，吹进南瓦朗格矿山。这一天，一大批工人在五月坡驻足。他们聚拢到艾格德-尼森的“演讲台”前仔细倾听。“演讲台”正是一块从沙地中凸起的岩石。此次演讲，让社会主义的理论和学说第一次闪耀在伯克峡湾。

工会的名字来自艾丽丝芙·维瑟尔女士的建议。这个名字旨在强调工会坚如磐石的稳定性，即工会是值得人民信赖的组织。名字中特地使用了“北方”，而不是希尔克内斯或南瓦朗格。这是因为矿山的工人们来自全国及世界各地，如瑞典北部和芬兰北部。

早在1907年，北方之岩工会就在希尔克内斯组织了五一劳动节的游行。工会的第一面旗帜，也被称为“抗争运动之旗”，上边赫然写着标语：“打倒王权，祭坛和资本。”

北方之岩工会的成立是北挪威历史上分水岭式的标志性事件。北方之岩工会和苏利歇尔马矿工联盟，共同为北部工会组织的存在权奠定了根基。希尔克内斯本地的工人最先加入了这个组织。之后，招募来此务工的渔民和来自其他地区的工人，也早在来到希尔克内斯和比约湾矿区之前，就有了加入公会的打算。

1906年秋天，来自北方各地的工人组成游行队伍。他们聚集在五月坡。迎风飘扬的红色旗帜，映衬着“岩石演讲台”。他们宣告世人，工会运动和工会组织完全可以合理地存在，并能够给工人们解决切实的问题。

北方之岩工会组织并不是北挪威历史上第一个成立的工会组织。但北方之岩是北挪威第一个为组织工会权力合法化，最低工资保障合法化，以及劳资谈判合法化发声的工会。并且也取得了相关的胜利。基于这些成就，北方之岩工会在挪威工会历史上具有特殊的地位。北方之岩工会创建初期，就以其激进的社会评论路线而闻名。换而言之，北方之岩工会的工作重心，并不仅限于改善工资和劳动环境。

虽然北方之岩工会已经不复存在了，但是它在挪威工会史中的地位毋庸置疑。北方之岩以名字特立独行和旗帜标语颇具叛逆精神而闻名。不仅如此，北方之岩还热衷于支持国际性工会运动，例如六十年代，瑞典LKAB矿业工人大罢工；八十年代波兰工人团结运动和对英国，比利时等国的矿业工人运动的支持。

八十年代中期直到1996/1997年矿山被迫关闭为止，北方之岩工会为保住本地的工作机会，以及防止人口流失，进行了长期而有组织的抗争。在南瓦朗格矿山公司，从工会成立以来，直到公司关停，一代又一代的优秀工会代表前赴后继。

图片: 艾琳·马德森

这个纪念雕塑的历史性意义非凡。它是挪威以及北挪威的工会运动史中重要的一部分。

谨以此雕塑致敬工会运动。抗争的旗帜已经准备就绪。运动还将继续。

这尊纪念雕塑由挪威弗列德里克的艺术家碧尔达·玛莉耶·鲁薇艾德女士制作。这件艺术品不仅讲述了一段历史，还为未来之路指明了方向。

这尊纪念雕塑坐落于市政厅广场上，同时也位于市政厅正门和南瓦朗格矿山公司前行政办公大楼的轴线上。雕塑由一男一女两个人组成。他们既是工人，也是工会代表。二人的脸望向矿山前行政办公大楼和比约湾的矿区。他们欢迎人们前来市政厅广场参观。

雕塑里的两个人物和旗帜由铜铸成。岩石基座是来自比约湾的矿石。基座周边的沙子也同样来自矿区。另外，雕塑还运用了挪威埃尔塔的花岗岩来加

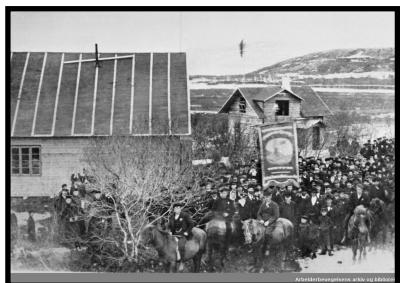

固基座。

这坐雕塑的作者，艺术家碧尔达·玛莉耶·鲁薇艾德女士描述自己的创作初

谨以此雕塑致敬工会运动。抗争的旗帜已经准备就绪。运动还将继续。

雕塑由四部分组成

1. 旗帜：这是一面抗争的旗帜。它被小心翼翼地放在矿石上边—随时准备再度升起。
2. 男人和女人的雕像：他们从未停歇。他们用心守护着工会的旗帜，随时做好再次举起旗帜的准备。男工人的右手中握着一份重要的文件。男女工人雕像代表着所有未曾放弃抗争的人们。他们的态度坚定有力。他们知道为何而抗争。他们也拥有抗争的勇气和力量。
3. 文件：在这份文件中，我们能够看到艾丽丝芙·维瑟尔女士在北方之岩工会成立之日的描述和她的签名。
4. 演讲台/岩石基座：艾丽丝芙·维瑟尔女士形容这个演讲台是一块从沙地中凸起的岩石。整个雕塑基座周边铺满了沙子。沙子地基为圆形设计。直径为5米。岩石基座由来自比约湾矿区的碎石组成。这些碎石被组合在一起，形成一个带有三个平台的楼梯。任何人都可以把它当作演讲台使用。

图片: 古纳尔·赛特拉

图片: 哈勒盖尔·汉里克森

图片: 托尔古·拉尔森

纪念雕塑由挪威工人联盟会的会长布列德·埃德瓦森于2023年9月8日揭幕。同日，此雕塑被正式捐赠给南瓦朗格市政府。

制造纪念雕塑的发起人，是之前矿山的几位工会代表。他们分别是：斯坦·劳尔森、哈勒·米格伯格、查尔斯·莫腾森，以及历史学者特隆德·劳尔森。

我们把北方之岩的纪念雕塑留给子孙后代。因为，没有北方之岩，就没有我们的今天。

ПАМЯТНИК НУРДЕНС КЛИППЕ

Перевод на русский: Анна Ланкинен

Вы стоите перед памятником профсоюзной организации Нурденс Клиппе. Большая группа рабочих основала на этом месте «Arbeiderforeningen Nordens Klippe» 8 сентября 1906 года. Почтмейстер и член парламента **Адам Эгеде-Ниссен** был инициатором и председательствовал на учредительном собрании, которое проходило на открытом воздухе, поскольку зал для собраний был слишком мал.

Эта профсоюзная организация получила свое уникальное название в честь скалы которая находилась на этом месте. Название "Nordens Klippe" произошло в честь камня, с которого произносил свою речь Эгеде-Ниссен: «*Скала — хорошая строительная площадка. Мы не строим наш дом на песке, на котором строится сегодняшнее общество*», — сказал Эгеде-Ниссен в своей речи на учредительном собрании.

Эллисиф Вессель – первый секретарь и казначей Нурденс Клиппе – сказала следующее об основании профсоюзного движения:

«Я помню, это был один из вечеров, когда было основано объединение "Nordens Klippe" в Киркенесе. Под красным знаменем в Сюдварангере вошло новое человечество. В этот день большая демонстрация рабочих остановилась на Майхауген и собралась вокруг трибуны Эгеде Ниссена — скалы, выступавшей из щебня, — с этой трибуны социалистические доктрины впервые засияли над берегами Бёкфьорда».

Эллисиф Вессель, предложившая название профсоюза, уделяла большое внимание тому, чтобы профсоюз был точкой опоры, и организацией которой можно доверять. Используя слово «Нурден - Север», а не Киркенес или Сюдварангера, давалось понять, что рабочие, основавшие профсоюз, прибыли со всего Северного Калотта.

Уже в 1907 году Нурденс Клиппе организовал первомайскую демонстрацию в Киркенесе которая была первой в Финнмарке. Первое знамя Нурденс Клиппе - так называемое «знамя восстания» имело следующий лозунг: **«Долой трон, алтарь, денежную империю»**.

Основание Нурденс Клиппе знаменует собой поворотный момент в истории Северной Норвегии. Вместе с профсоюзом горняков Сулительма, Нурденс Клиппе заложил фундамент организационного права на севере. Первыми организовались рабочие Киркенеса. Рыбаки и приезжие

шахтеры переняли идею профсоюзной организации и желание реализовать ее, после приезда на объекты в Киркенес и Бьёрневатн.

Большая «демонстрация рабочих», собравшаяся под красными флагами вокруг Клиппен на Майхауген осенью 1906 года, прибыла со всего Северного Калотта и несла послание о том, что организованная борьба рабочих возможна и может дать результаты.

Нурденс Клиппе не был первой профсоюзной организацией в Северной Норвегии. Однако, именно Нурденс Клиппе боролся за организационное право, трудовой договор и право на переговоры в трудовой жизни северной Норвегии. Это придает профсоюзу особое место в истории рабочего движения. Нурденс Клиппе с самого начала стал известен на национальном уровне как радикальный и социально-критичный профсоюз, который боролся не только за заработную плату и рабочие условия.

Хотя Нурденс Клиппе больше не существует, профсоюз занимает сильную позицию в норвежском профсоюзном движении. Нурденс Клиппе известен не только своим красивым и уникальным названием и мятежным профсоюзным знаменем, но и своей приверженностью международной солидарности, работой для мира и поддержкой профсоюзов, борющихся за свои интересы. Например забастовка LKAB в Швеции в конце 60-х, «Солидарность» в Польше и шахтеров в Англии и Бельгии в 1980-х.

Профсоюз горняков Нурденс Клиппе внес вклад своей многолетней и хорошо организованной борьбой за рабочие места и развитие региона с середины 1980-х годов и вплоть до закрытия АО Сюдварангера в 1996/97 году. В АО Сюдварангера с момента основания и до момента закрытия компании выросли новые поколения социально активных и опытных профсоюзных организаторов.

Фото: Элин Мадсен

Памятник имеет национально-историческое значение для норвежского и северо-норвежского профсоюзного движения.

«Боевое знамя лежит готовым к использованию. Борьба продолжается».

Скульптуру создала художница **Бирте Марие Лёвейд** из Фредрикстад. Она не только изображает историю, но и указывает на будущее.

Памятник на Ратушной площади Киркенеса установлен у главного входа в мэрию. Скульптура мужчины и женщины, представителей профсоюза горняков АО Сюдварангера обращены лицами на юг, в сторону административного здания и шахт в Бьёрневатн. Они встречают жителей и гостей нашего города.

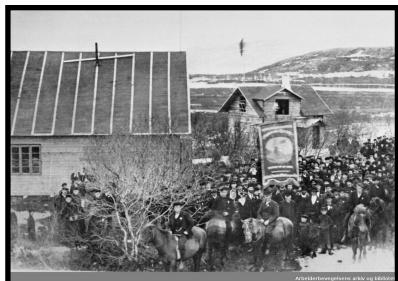

Две фигуры и знамя отлиты из бронзы, а скальная порода состоит из рудного камня, добывшегося в рудниках Бьёрневатн. Памятник возвышается из щебня, добываемого в шахтах Бьёрневатн. Фундамент защищен бордюрным камнем Альташифер.

Бирте Марие Лёвейд описывает свое видение следующим образом:

«Боевое знамя лежит готовым к использованию. Борьба продолжается».

Инсталляция состоит из четырех элементов:

1. Знамя: Это «знамя восстания», которое бережно лежит на камнях рудника и готово снова подняться.

2. Женская и мужская фигуры почтительно охраняют флаг, готовые поднять его, если возникнет необходимость. В правой руке мужчина держит важный документ. Фигуры представляют всех, кто никогда не сдавался. Они выражают силу и лояльность, знают за что борются, и имеют смелость и силу бороться за это.

3. Документ: В документе описание дня основания профсоюза, сделанное Эллисиф Вессель, с ее подписью.

4. Возвышение/камень: Эллисиф Вессель описывает возвышение как: «кусок камня, торчащим из гравия». Памятник стоит на посыпанном щебнем круглом фундаменте диаметром 5 метров. Скала состоит из карьерных камней из шахт Бьорневатн. Камни сложены так, что образуют лестницу с тремя площадками, каждую из которых можно использовать в качестве подиума/кафеедры.

Фото: Гюннар Сятра

Фото: Халлгеир Хенриксен

Фото: Торгюнн Ларсен

Лидер Норвежского рабочего союза Бреде Эдвардсен открыл памятный объект 8 сентября 2023 года. В тот же день он был передан муниципалитету Сёр-Варангера.

Инициаторами создания памятника выступили бывшие представители профсоюза Нурденс Клиппе; Стейн Ларсен, Халле Миккельборг, Чарльз Мортенсен и историк Тронд Хансен.

«Мы оставляем этот памятник «Nordens Klippe» будущим поколениям. Потому что без «Nordens Klippe» мы были бы ничем».